

мих іноземних інвестицій (наростаючим підсумком з початку інвестування), що становить 1,6% від загального обсягу прямих іноземних інвестицій в Україну.

Понад дві треті частини промислово-виробничого потенціалу України зосереджено в акціонерних товариствах, діяльність яких також дуже важлива для розвитку економіки України в цілому.

Таким чином, саме інвестування АПК забезпечить упровадження найсучасніших екологічно чистих технологій і біоресурсів для тваринництва, рослинництва й переробної галузі. Цей процес значно підвищить інвестиційну привабливість підприємств агропромислового комплексу, що сприятиме подальшому його розвитку.

1. Бланк И. А. Инвестиционный менеджмент : учебник / И. А. Бланк. – К. : Эльга-Н, НИКА-ЦЕНТР, 2001. – 448 с.
2. Закон України “Про акціонерні товариства” [Електронний ресурс] / Верховна Рада України : Закон від 17.09.2008 № 514-VI. – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/514-17>.
3. Майорова Т. В. Інвестиційна діяльність : навчальний посібник / Т. В. Майорова. – 3-є вид., переробл. та допов. – К. : ЦНЛ, 2004. – 376 с.
4. Осауленко О. Г. Україна у цифрах у 2011 році : стат. зб. / О. Г. Осауленко – К. : Держ. служба статистики України, 2012. – 250 с.
5. Статистичний щорічник. Сумська область [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.sumy.ukrstat.gov.ua>.

Рецензенти:

Чупіс А.В. – доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри фінансів Сумського національного аграрного університету;

Максимова Н.О. – кандидат економічних наук, професор кафедри фінансів Сумського національного аграрного університету.

УДК 330.341.1

ББК 65.9(2)

Мельник В.В.

**ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ РОЗВИТКУ ІННОВАЦІЙНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ
В УКРАЇНІ**

Хмельницький національний університет,
Міністерство освіти і науки, молоді та
спорту України,
кафедра економічної теорії,
29016, м. Хмельницький,
вул. Інститутська, 11,
e-mail: vitmel7@gmail.com

Анотація. У статті розглянуто теоретичні аспекти й напрями формування інноваційної інфраструктури регіону та країни в цілому, проаналізовано сучасний стан розвитку й основні проблеми інноваційної інфраструктури в Україні, визначено цілі промислової, інноваційної і регіональної політики, а також роль держави в активізації інноваційних процесів у всіх сферах економіки.

Ключові слова: інновації, інфраструктурне забезпечення, інноваційна інфраструктура.

Annotation. The paper deals with theoretical aspects and trends shaping innovation infrastructure of the region and the country as a whole, analyzes the current state of development and the basic problems of innovation infrastructure in Ukraine, the aims of industrial,

innovation and regional policy, and the role of government in enhancing innovation in all sectors of the economy.

Key words: innovation, infrastructure providing, innovation infrastructure.

Вступ. За сучасних умов економічного розвитку України, у період важливих ринкових трансформацій і переходу національної економіки на інноваційний режим, виникає потреба у формуванні повноцінної, сучасної інноваційної інфраструктури, здатної забезпечити інноваційний розвиток як окремих регіонів, так і держави в цілому. В умовах глобальної конкуренції на світовому ринку виграє той, хто має розвинуту інфраструктуру створення та функціонування інноваційної економіки й реалізації інновацій, хто володіє ефективним механізмом наукової інноваційної діяльності. Саме інноваційні структури, за наявності відповідної підтримки органів влади на місцевому, регіональному та державному рівнях, можуть суттєво підвищити ефективність перебігу інноваційних процесів, а також забезпечити стійкі конкурентні переваги як для держави, так і для самих виконавців інноваційних проектів. Для цього варто визначити особливості формування й розвитку інноваційної інфраструктури регіону, проаналізувати сучасний стан й основні проблеми інноваційної інфраструктури в Україні, а також розглянути можливі заходи активізації інноваційного процесу, які сприяли б виведенню економіки країни на якісно новий рівень.

Проблеми формування та розвитку інноваційної інфраструктури розглядаються в працях багатьох вітчизняних і зарубіжних науковців, таких як: Т.Гринько, З.Герасимчук, В.Денисюк, К.Ковтуненко, Ю.Ковтуненко, В.Колибанов, В.Нежиборець, О.Ноговіцина, М.Палкіна, А.Чернишов та ін. Незважаючи на багатогранність теоретико-методологічної бази дослідження, питання системного підходу до формування та розвитку інноваційної інфраструктури, забезпечення її відповідними послугами у сфері інноваційної діяльності розглянуто недостатньо.

Постановка завдання. Метою дослідження є аналіз існуючого стану й тенденцій розвитку вітчизняної інноваційної інфраструктури та її нормативно-правового забезпечення, а також визначення проблем і можливих шляхів підвищення ефективності функціонування інноваційної інфраструктури в Україні.

Результати. Будь-яка економічна система характеризується наявністю відповідної інфраструктури, що забезпечує нормальне функціонування сфери виробництва й обміну. У промислово розвинених країнах світу, за різними оцінками, від 75 до 95% приросту промислового виробництва забезпечується за рахунок використання інновацій. Пожвавленню виробництва в країнах, що пережили економічні кризи, сприяла, як правило, активізація інноваційних процесів. Саме тому для України єдиним шляхом гідного розвитку є переведення економіки на інноваційний режим.

Для забезпечення широкомасштабної реалізації інноваційних процесів потрібна розвинена інноваційна інфраструктура, оскільки власне успіхи в освоєнні механізмів комерціалізації технологій забезпечують помітне підвищення добробуту населення інноваційно-активних країн. Яскравий приклад тому – США, що досягли успіху завдяки державній політиці, лідерства в комерціалізації технологій.

Під інноваційною інфраструктурою розуміють увесь необхідний спектр державних та приватних структур, що забезпечують розвиток і підтримку всіх стадій інноваційного процесу. До них належать:

- виробничо-технологічні структури (технопарки, інноваційно-технологічні центри й бізнес-інкубатори);
- об'єкти інформаційної системи (аналітичні, статистичні центри, інформаційні бази й мережі);
- організації з підготовки й перепідготовки кадрів з технологічного менеджменту;

- фінансові структури (фонди бюджетні, позабюджетні, венчурні, страхові);
- система експертизи (центри, здатні готувати експертні висновки для виробників, інвесторів, страхових служб тощо);
- об'єкти патентування, ліцензування та консалтингу й, нарешті, розвинена система сертифікації, стандартизації й акредитації.

Усі об'єкти інноваційної інфраструктури повинні працювати злагоджено, не створюючи при цьому вузьких місць і перешкод у всьому циклі інноваційного процесу: від проведення наукових досліджень і розробок до створення, освоєння виробництва й виведення на ринок нової наукоємної продукції. Процес створення інноваційної інфраструктури є досить тривалим. У таких країнах, як США, Німеччина, Японія, він тривав близько 10–15 років [1].

У науковій літературі [1–4] розроблено та досліджено наукові підходи до формування й розвитку інноваційної інфраструктури, що дозволяє сформулювати основні принципи інфраструктурного забезпечення інноваційного розвитку промислового комплексу регіону:

1) принцип цілісності означає, що кожен з елементів інноваційної інфраструктури (організаційно-економічний інститут), функціонуючи окремо, не є інфраструктурою, і лише в сукупності ці елементи тотожні цьому поняттю. Цей принцип реалізується через устанавлення відповідних зв'язків між елементами інноваційної інфраструктури;

2) інноваційна інфраструктура має носити комплексний характер, що передбачає різносторонній розгляд зазначеного поняття, тобто з погляду взаємопов'язаних законодавчих, економічних, соціальних та інших аспектів формування цілісних інфраструктурних комплексів;

3) принцип універсальності, який передбачає інфраструктурне забезпечення промислових підприємств різної галузевої приналежності та сфер діяльності, різних форм власності й сприяє реалізації інновацій у будь-якій сфері діяльності;

4) принцип оперативності – означає максимально швидке прийняття управлінських рішень під час реалізації перспективних для регіону інноваційних проектів, що суттєво скорочує витрати часу з моменту виникнення нової ідеї до моменту комерціалізації та дозволяє в максимально короткі терміни переводити інноваційні проекти на режим швидкої самоокупності;

5) економічність за вартістю створення, тобто інфраструктура повинна бути адекватною реально наявному науково-технічному, виробничому й освітньому потенціалам регіону;

6) принцип адаптивності (гнучкості) передбачає активне пристосування до швидких змін у розвитку як науки й техніки, так і ринкового середовища (зовнішніх умов), реалізується за допомогою трансформації інноваційної інфраструктури [3].

Напрями розвитку інноваційної інфраструктури певної територіальної одиниці повинні базуватися на її інноваційній стратегії, адже інфраструктурне забезпечення підприємств промислового комплексу регіону має сприяти досягненню стратегічних цілей інноваційного розвитку даного регіону.

На макроекономічному рівні розуміння важливості розвитку інноваційної інфраструктури в забезпеченні стійкості як підприємств, галузі, так і економіки країни в цілому зумовлено глибокими структурними перетвореннями в економіці, заснованими на експорті ресурсів, імпорті машин та устаткування; високим ступенем зносу основних фондів, найшвидше устаткування; потребою промисловості в нових знаннях і технологіях, що забезпечують випуск конкурентоспроможної на світовому ринку продукції; необхідністю збереження та розвитку науково-технічного потенціалу й інноваційного підприємництва; запобігання витоку інтелектуальної власності й наукових кадрів за

кордон, підвищення результативності наукової діяльності; вирішення проблеми створення нових робочих місць; створення ринку інновацій.

Досвід створення та розвитку національних інноваційних систем як в економічно розвинутих країнах, так і в країнах, що динамічно розвиваються, указує, що інноваційна модель розвитку економіки характеризується функціонуванням комплексу інституційного, ресурсного й інформаційного забезпечення інноваційної діяльності, який створюється завдяки активній державній підтримці розвитку інноваційної інфраструктури, запровадженню програмно-цільових методів управління цією сферою.

Багато елементів інноваційної інфраструктури в Україні вже давно існують. Вони були створені ще за радянських часів й обслуговували тоді планову економіку. Тому нині постає необхідність в їх переорієнтації на роботу в сучасних ринкових умовах. Це досить складне завдання, адже чимало елементів інфраструктури колись були повністю відсутні й тепер їх необхідно активно створювати (наприклад, новітні інноваційно-технологічні центри, технопарки, бізнес-інкубатори, об'єкти фінансової й товаропровідної мережі). На це потрібний тривалий час і відповідні засоби. Деякі зрушення в Україні вже відбуваються, але масштаби цих процесів усе ще не відповідають потребам країни. Це означає, що вони не можуть помітно впливати на економіку в цілому.

Для переходу економіки країни на інноваційний шлях розвитку необхідне досконале нормативно-правове забезпечення. Норми про інноваційну діяльність, що містяться в багатьох актах різних галузей законодавства України й за якими інновації є складовими інвестиційного процесу, утворюють в Україні законодавчу базу для здійснення та розвитку науково-технічної й інноваційної діяльності, яка має досить виразні ознаки постійного вдосконалення, але результативність її впливу на розвиток інноваційних процесів ще недостатня.

Держава, як один з основних суб'єктів інноваційної діяльності забезпечує впровадження інноваційних процесів у національну економіку та встановлення досконалого правового регулювання відносин у цій сфері. Зокрема, державне регулювання інноваційної діяльності, як передбачено статтею 6 Закону України "Про інноваційну діяльність", здійснюється шляхом: визначення й підтримки пріоритетних напрямів інноваційної діяльності державного, галузевого, регіонального та місцевого рівнів; формування й реалізації державних, галузевих, регіональних і місцевих інноваційних програм; створення нормативно-правової бази й економічних механізмів для підтримки та стимулювання інноваційної діяльності; захисту прав й інтересів суб'єктів інноваційної діяльності; фінансової підтримки виконання інноваційних проектів; стимулювання комерційних банків та інших фінансово-кредитних установ, що кредитують виконання інноваційних проектів; установа пільгового оподаткування суб'єктів інноваційної діяльності; підтримки функціонування й розвитку сучасної інноваційної інфраструктури [5; 6].

Як зазначається в Законі України "Про інноваційну діяльність", інноваційну інфраструктуру утворює сукупність підприємств, організацій, установ, їх об'єднань, асоціацій будь-якої форми власності, що надають послуги із забезпечення інноваційної діяльності (фінансові, консалтингові, маркетингові, інформаційно-комунікативні, юридичні, освітні тощо) [6]. Тобто інноваційна інфраструктура визначається як сукупність суб'єктів господарювання, що забезпечують інноваційну діяльність шляхом реалізації інноваційних проектів. Основними елементами інноваційної інфраструктури є державні інноваційні фінансово-кредитні установи, венчурні компанії й фонди, зони інтенсивного науково-технічного розвитку (технополіси), технологічні парки (технопарки), інноваційні центри (технологічні, регіональні, галузеві), інкубатори (інноваційні, технологічні, інноваційного бізнесу), консалтингові (консультаційні) фірми тощо.

Ефективність інфраструктурних інститутів визначається не їх кількістю, а інтеграцією їхньої діяльності. Системність інфраструктурних інститутів припускає комплексну підтримку інноваційних процесів. Так, комерційні банки забезпечують фінансування й кредитування процесів упровадження нововведень. Консалтингові, страхові, аудиторські фірми проводять оцінку ринку, його потенціалу, сприйнятливості, здійснюють захист інтелектуальної власності. За допомогою ж інноваційних центрів здійснюється взаємозв'язок у системі відносин “наука – виробництво”.

Одним із найбільш дієвих механізмів державного впливу на забезпечення інноваційної перебудови структури економіки є законодавче стимулювання інноваційної діяльності на всіх її етапах і створення нормативно-правового середовища, найбільш сприятливого для високотехнологічних галузей виробництва, становлення та розвитку специфічної інфраструктури інноваційної діяльності. Суть державної інноваційної політики полягає в тому, щоб активізувати інноваційні процеси в усіх сферах економіки та на всій території країни.

Для аналізу стану розвитку інноваційної інфраструктури й інноваційних структур, які можуть здійснювати реалізацію інноваційних проектів у машинобудуванні за регіонами України, було встановлено перелік інноваційних структур, що входять до державного реєстру, а також інноваційних структур, які введено до числа елементів регіональної інноваційної інфраструктури (табл. 1).

Таблиця 1

Розвиток інноваційної інфраструктури в машинобудуванні по регіонах України станом на 01.01.11 [7]

№ п/п	Регіони України	Розподіл інноваційних структур за видами по регіонах України, од.										
		технологічні парки	наукові парки	інноваційні бізнес-інкубатори	інноваційні центри*	інноваційно-технологічні кластери	небанківські фінансово-кредитні установи	центри інновацій і трансферу технологій	центри комерціалізації об'єктів інтелектуальної власності	центри науково-технічної економічної інформації	інші структури, які працюють в інноваційній сфері	усього
1	АР Крим	-	-	1	(1)	-	1	-	-	1	-	3
2	Вінницька	-	-	-	(1)	-	1	-	1	1	-	3
3	Волинська	-	-	-	(1)2	-	-	1	1	-	-	4
4	Дніпропетровська	1	-	1	(1)2	1	1	-	7	-	7	20
5	Донецька	1	-	1	(1)2	1	1	-	6	-	-	12
6	Житомирська	-	-	-	2	-	-	1	2	1	1	7
7	Закарпатська	-	-	1	(1)1	1	-	1	2	1	-	7
8	Запорізька	-	-	-	-	1	-	-	2	-	-	3
9	Ів.-Франківська	-	-	-	2	-	1	-	2	2	-	7
10	Київська	-	-	-	(1)	1	-	-	-	-	-	1
11	Кіровоградська	-	-	-	1	-	1	-	1	1	-	4
12	Луганська	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	1
13	Львівська	1	-	1	(1)	1	-	-	1	-	-	4

Продовж. табл. 1

14	Миколаївська	-	-	-	(1)1	1	-	1	1	-	-	4
15	Одеська	-	-	-	(1)3	1	-	-	4	1	-	9
16	Полтавська	-	-	5	-	-	-	-	-	1	-	6
17	Рівненська	-	-	1	-	-	-	-	1	1	-	3
18	Сумська	-	-	-	-	-	-	1	-	1	-	2
19	Тернопільська	-	-	1	1	-	-	1	3	-	1	7
20	Харківська	1	-	1	(1)2	5	1	1	4	-	1	16
21	Херсонська	1	-	2	-	-	-	-	1	1	-	5
22	Хмельницька	-	-	-	2	4	-	-	2	-	-	8
23	Черкаська	-	-	-	-	-	-	1	-	1	-	2
24	Чернівецька	-	-	-	-	-	1	-	2	-	-	3
25	Чернігівська	-	-	-	-	-	-	-	-	2	1	3
26	м. Київ	7	1	1	(1)	3	-	1	4	-	-	17
27	м. Севастополь	-	-	-	(1)	-	-	-	1	-	2	3
Разом		12	1	17	(13)2	20	8	9	49	15	13	164

* Регіональні центри інноваційного розвитку функціонували до квітня 2010 року, включені у вибірку елементів інноваційної інфраструктури. Дані про їх кількість у колонці позначені цифрами в дужках і не враховуються під час сумування інноваційних структур за регіонами та в державі загалом.

Наведені в табл. дані свідчать про те, що рівень розвитку інноваційної інфраструктури в Україні в різних регіонів суттєво відрізняється. Варто відзначити, що лише декілька регіонів володіють досить розвинутою інфраструктурою, серед них можна виділити Дніпропетровську, Донецьку, Харківську області, а також столицю України місто Київ. Указані області мають у середньому від 12 до 20 інноваційних структур різних видів. В усіх інших регіонах загалом налічується близько 100 інноваційних структур, серед яких найбільшу частину становлять центри комерціалізації об'єктів інтелектуальної власності, яких в Україні налічується майже 50 і найбільша кількість котрих зосереджена в Дніпропетровській, Донецькій, Одеській і Харківській областях (від 4 до 7 центрів), а також у місті Київ (4 центри).

Такий неоднаковий розвиток і неоднорідний розподіл інноваційних структур за різними регіонами пояснюється декількома причинами, а саме: функціонуванням потужних промислових центрів, зокрема, у галузях машинобудування, приладобудування, авіабудування, легкої промисловості тощо, а також централізацією фінансових ресурсів, у т. ч. навколо столиці [7].

Отже, в умовах нерозвиненості ринкового середовища в Україні складається структурна та функціональна неповнота інноваційної інфраструктури. Її повноцінний розвиток можливий лише в загальному контексті стимулювання ринкового середовища, створення сприятливих умов для розвитку ринкових інституцій, упровадження конкурентних засад у вітчизняну економіку.

Можливими шляхами розв'язання та вирішення вказаних проблем може стати сприяння організаційно-фінансової інфраструктури інноваційній діяльності щодо забезпечення злагодженої дії ланцюжка “наука – технологія – виробництво – ринок”. До організаційно-фінансового аспекту також слід віднести “бюджет інноваційного розвитку”. Такий бюджет (або ресурс) має надаватися підприємствам для проведення інноваційного оновлення виробництва через установаження нормативів прискореної амортизації.

тизації, пільгового оподаткування, надання “податкових канікул”, інвестиційного кредиту, встановлення спеціального правового режиму пільгового оподаткування інноваційної продукції, виготовленої за інноваційними проектами, які мають державну підтримку та зареєстровані в установленому порядку. Досягти цього без використання індустрії венчурного бізнесу, тобто без створення приватних інвестиційних компаній, діяльність яких підтримується державними й суспільними фондами, буде вкрай складно [8].

У травні 2008 року Кабінетом Міністрів України було прийнято рішення про затвердження Державної цільової економічної програми “Створення в Україні інноваційної інфраструктури на 2009–2013 роки”, метою якої є створення у 2009–2013 роках в Україні інноваційної інфраструктури, здатної забезпечити ефективне використання вітчизняного науково-технічного потенціалу, підвищення рівня інноваційності та конкурентоспроможності національної економіки. Цією програмою передбачається, що розвиток інноваційної інфраструктури може здійснюватися за такими варіантами:

- збереження існуючого підходу до розвитку інноваційної інфраструктури;
- розвиток фінансово-економічної підсистеми інноваційної інфраструктури як недостатньо розвинутої;
- розвиток виробничо-технологічної підсистеми інноваційної інфраструктури з поступовим упровадженням окремих елементів фінансово-економічної підсистеми.

У заданій Програмі зауважується, що збереження існуючого підходу до розвитку інноваційної інфраструктури призведе до появи нових проблем у сфері інноваційної діяльності та подальшої деформації структури національної економіки, а також зазначається, що оптимальним варіантом розбудови інноваційної інфраструктури є розвиток виробничо-технологічної підсистеми із створенням окремих найважливіших елементів інших підсистем, що сприятиме створенню умов для прискореного впровадження інновацій навіть в умовах обмеження бюджетного фінансування [9].

Проте саме недостатній рівень фінансування науково-технічних робіт нині залишається одним з основних чинників, що загрожують інноваційному процесу в Україні. Фінансування цієї Програми уряду здійснюється за рахунок коштів державного й місцевих бюджетів, а також інвестицій підприємств та організацій. Але у 2009 та 2010 рр. коштів із державного бюджету виділено не було (табл. 2) і фінансування Програми здійснювалося лише з місцевих бюджетів. Що ж до загального обсягу фінансування, слід зауважити, що в указаних роках він був дуже обмеженим і складав лише 5,6 млн гривень у 2009 р. і 4,55 млн гривень у 2010 р. Утім прогнозований обсяг фінансування Програми на 2012 і 2013 рр. становить аж 88,54 та 115,07 млн гривень відповідно. На нашу думку, здійснення цих прогнозів та успішне виконання Програми зі “Створення в Україні інноваційної інфраструктури” можливе тільки за умов достатньої уваги з боку держави та виділення необхідних бюджетних коштів на її реалізацію в повному обсязі.

Таблиця 2

Обсяги та джерела фінансування Державної цільової економічної програми “Створення в Україні інноваційної інфраструктури на 2009–2013 роки” [9]

Джерела фінансування	Обсяг фінансування, млн грн	У тому числі за роками				
		2009	2010	2011	2012*	2013*
Державний бюджет	103,92			20,38	40,17	43,37
Місцеві бюджети	79,4	5,6	4,55	6,88	30,47	31,9
Інші джерела	73,68			15,98	17,9	39,8
Усього	257	5,6	4,55	43,24	88,54	115,07

* Прогнозовані обсяги фінансування.

Варто також згадати й інші чинники, які сьогодні гальмують інноваційний процес в Україні, а саме: недостатній рівень інформаційного забезпечення інноваційної сфери, слабкий розвиток інфраструктури трансферу технологій, зниження рівня “інтелектуалізації” експорту й зростання імпортозалежності країни, недосконалість податкової системи та повільний розвиток ефективних форм інноваційної діяльності.

Для формування дієвої інноваційної інфраструктури необхідні:

- упорядкування роботи технопарків, створення сучасних наукових лабораторій при корпораціях, новітньої інфраструктури й інформаційних банків технологій, спеціальних інноваційних фондів із залученням інституційних інвесторів і комерційних банків;
- створення та підтримка діяльності виробничо-технологічних, інноваційних і наукових структур (технопарків, інноваційно-технологічних центрів, наукових парків, соціотехнополісів, міст високих технологій, академмістечок, бізнес-інкубаторів, інноваційно-технологічних та інжинірингових фірм, підприємств, що виробляють імпортозаміщуючу продукцію та працюють у сфері трансферу технологій);
- розвиток експертних систем (створення та підтримка діяльності експертно-дослідницьких центрів, надання експертних висновків для виробників, інвесторів, страхових служб тощо);
- розвиток інформаційних систем (створення та підтримка діяльності аналітичних і статистичних центрів, інформаційних баз і мереж);
- створення сприятливого середовища для розвитку інноваційних процесів, реалізації замкненого інноваційного циклу від ідеї до виробництва й продажу (впровадження) високотехнологічних продуктів і технологій, яка буде реалізувати послідовність “ідея – проект – продукт”, доступну й зрозумілу для участі будь-якого представника суспільства – як юридичної, так і фізичної особи;
- організація й проведення попередньої експертизи, зокрема, комплексної науково-технічної, інноваційних та інвестиційних проектів;
- стандартизація інвестиційно-інноваційної діяльності відповідно до міжнародних норм;
- налагодження співробітництва з міжнародними фінансовими організаціями, урядовими та неурядовими організаціями іноземних держав з питань залучення фінансових ресурсів в економіку України й реалізація з ними спільних інноваційних та інвестиційних проектів і програм тощо.

Висновки. Отже, за сучасних умов в Україні вже значною мірою створені законодавча база та нормативно-правове середовище для розвитку інноваційної інфраструктури, що є необхідною умовою для формування розвиненого ринку інноваційної продукції, а також здійснення розвитку науково-технічної й інноваційної діяльності. Саме законодавче стимулювання інноваційної діяльності на всіх її етапах покликане стати одним із найбільш дієвих механізмів державного впливу на забезпечення інноваційної перебудови структури економіки.

В Україні створено багато елементів інноваційної інфраструктури, та все ж продовжує спостерігатися неоднорідний розподіл і неоднаковий розвиток інноваційних структур за різними регіонами. Крім того, становлення та розвиток специфічної інфраструктури інноваційної діяльності на нинішньому етапі стримується вкрай недостатньою державною підтримкою, а саме: недостатнім рівнем фінансування, незавершеним формуванням нормативно-правової бази наукової, науково-технічної, інноваційної діяльності, що позбавлена системного підходу через відсутність цілеспрямованої, послідовної державної політики в цих сферах.

Власне відсутність сформованого системного підходу, науково обґрунтованих концептуальних засад щодо державної науково-технологічної й інноваційної політики

спонукають надалі до більш глибокого аналізу зазначених процесів, а також практичних рекомендацій стосовно розробки стратегії розвитку й удосконалення інноваційної інфраструктури в Україні.

1. Нежиборець В. Інноваційна інфраструктура : проблеми, перспективи, рішення [Електронний ресурс] / Нежиборець В. – Режим доступу : <http://www.ndiiv.org.ua/ua/library/view-innovatsiyna-infrastruktura-problemy-perspektyvy-rishennja.html>.
2. Ковтуненко К. В. Інноваційна інфраструктура: напрями розвитку та участь держави [Електронний ресурс] / К. В. Ковтуненко, Ю. В. Ковтуненко. – Режим доступу : http://www.nbu.gov.ua/portal/natural/Vnulp/Ekonomika/2012_725/17.pdf.
3. Палкина М. В. Инфраструктурное обеспечение инновационного развития промышленного комплекса региона [Електронний ресурс] / Палкина М. В. – Режим доступу : http://vernadsky.tstu.ru/pdf/2009/10/rus_29_2009_10.pdf.
4. Чернышев А. С. Формирование инновационной инфраструктуры в регионах России / Чернышев А. С. // Инновации. – 2008. – № 3 (113). – С. 83–86.
5. Правове забезпечення інноваційного розвитку в Україні [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://www.minjust.gov.ua/0/13958>.
6. Закон України “Про інноваційну діяльність” (редакція від 02.10.2011) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/40-15>.
7. Стояновський А. Р. Розвиток інноваційної інфраструктури по регіонах України [Електронний ресурс] / Стояновський А. Р. – Режим доступу : http://ena.lp.edu.ua:8080/bitstream/ntb/13977/1/55_373380_Vis_727_Menegment.pdf.
8. Стан, перспективи розвитку інноваційних процесів в Україні та можливості їх впливу на формування ВВП [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://h.ua/story/74747/>.
9. Постанова Кабінету Міністрів України про затвердження Державної цільової економічної програми “Створення в Україні інноваційної інфраструктури на 2009–2013 роки” [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/447-2008-п?test=dCCMfOm7xBWMdryEZiKrMvUnHdl3csFggkRbl1c>.
10. Аналітична доповідь центру Разумкова “Інноваційний розвиток в Україні: наявний потенціал і ключові проблеми його реалізації”. – Режим доступу : http://razumkov.org.ua/ukr/journal_pos.php?y=2004&cat=7&pos=151.

Рецензенти:

Орлов О.О. – доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри економіки підприємства і підприємництва Хмельницького національного університету;

Любохинець Л.С. – кандидат економічних наук, доцент кафедри економічної теорії, декан факультету менеджменту Хмельницького національного університету.